

پیشنیار

نه‌وقاف، زیاده‌ی سهرشکینه نیلغا بکریت باشتره

فاضل قهره‌داغی

رؤژنامه‌ی کۆمه‌ل، ژماره ۱۴، ۲۹/۱۱/۲۰۰۱، لاپه‌ره ۵

بی پیشه‌کی ده‌ست پیبکه‌ین

- ناگادارییه‌ک به ناوی ((رینمای)) به‌بۆنه‌ی مانگی ره‌مه‌زانه‌وه به‌ناو مزگه‌وته‌کاندا بآوکرایه‌وه‌وه له‌سه‌ر دیواره‌کانی‌اندا هه‌لواسرا. به‌یاننامه‌که ، که ناوی وه‌زاره‌تی نه‌وقافی پیوه‌یه بی نه‌وه‌ی ناو و ئیمزای وه‌زیری پیوه بیته ، شایسته‌ی نه‌وه نه‌بوو له‌لایه‌ن ده‌زگایه‌کی وه‌ک نه‌وقافه‌وه ده‌رچیته.

له‌ناگادارییه‌که نه‌مانه‌ی خواره‌وه هه‌لده‌بژێرم:

۱- غه‌یری مه‌لای مزگه‌وته‌که که‌س بۆی نییه عه‌سران و ئیواران و تار بدات.

۲- پاش نویژی ته‌راویح به نیو سه‌عات پیویسته مزگه‌وت چۆل بکریته شه‌وی (قه‌در) نه‌بیته.

۳- پۆلیس و ئاسایش له‌م ناگادارییه ناگادارکران و ئیجرائات بکه‌ن به‌رامبه‌ر سه‌رپیچیکه‌ران.

به‌هانه‌ی خالی یه‌که‌م، وه‌کو هه‌موو جاریک، نه‌وه‌یه و تاره‌کان بۆ مه‌به‌ستی سیاسی به‌کارده‌هینرین، دین و مزگه‌وتیش پیویسته له‌سیاسه‌ت دوورین. سه‌ره‌تا بابلین که‌ریگه‌گرتن له‌وتار هیچ به‌ندیکی شه‌رع نایگریته‌وه چونکه هیچ زانایه‌ک نه‌یوتوه نه‌مر به‌چاکه‌وه نه‌هی له‌خرایه‌ تایبه‌ته به‌مه‌لای مزگه‌وته‌کان، فی‌رکردنی خه‌لکیش هه‌روا، ناو‌بردنی خواو یادخستنی خه‌لکیش هه‌روا. به‌لام گریمان و تاره‌کان توخنی سیاسه‌ت ده‌که‌ون، که‌م که‌سیش ده‌ویرن نه‌مه بکه‌ن، که‌واته پیویسته نه‌وقاف و یه‌کیته‌ی زانایانیش توخنی نه‌مه حه‌رامه نه‌که‌ن به‌لام ئاشکرایه که‌نه‌وقاف له‌ولاته ئیسلامیه‌کاندا له‌خزمه‌تی ده‌سه‌لاتدارانه‌وه نه‌میش و زانایانیش ری‌یان پیدراوه سیاسه‌ت و دین تیکه‌ل و پیکه‌ل بکه‌ن نه‌گه‌ر نه‌مه له‌به‌رژه‌وه‌ندی ده‌سه‌لاتداران بیته، به‌لکو له‌وه‌زیاتر فه‌رمانیشیان پیده‌دریته بۆ خستنه‌گه‌ری دین بۆ نه‌وه ده‌سه‌لاتدارانه.

له‌کاتیکیشدا هه‌موو که‌س ریگه‌ی پی ده‌دریته باس له‌ناین به‌خرایه بکات و هی‌رشه‌کانی خۆی ناراسته‌ی ته‌نانه‌ت خودا بکات، نه‌وه ریگه‌یه به‌هه‌رشه‌وه به‌فه‌رمانی نه‌وقاف له‌به‌رده‌م نه‌وه که‌سه‌نه ده‌گریته که‌ده‌یانه‌وه‌یت هه‌مان ئازادی قسه‌کردنیا هه‌بیته نه‌ویش له‌ولاتیکدا تیایدا باس له‌نازادی ده‌گریته. پرسپاره‌که‌ش لی‌ره‌دا نه‌وه‌یه: نه‌وقاف و کاروباری ئیسلامی چ په‌یوه‌ندییه‌کی به‌کاروباره ئیسلامیه‌کان هه‌یه نه‌گه‌ر نه‌وه هی‌رشانه ببینیته و بی‌ده‌نگ بیته و تاری غه‌یری مه‌لای مزگه‌وت ببیستیته و لی‌ی بیته ده‌نگ؟

پاشان و سه‌باره‌ت به‌خالی دووه‌م، واته سنووری نیو سه‌عات که‌هیچ زانایه‌ک نا ناسین و ناوی هیچ کتیبیکمان نه‌بیستوهه بلیته نابیته مزگه‌وت دوا‌ی ته‌راویح زیاتر له‌نیو سه‌عات به‌کراوه‌یی بمینیته، بیگومان هیچ

لهمانهشمان نهبیستووہ بلین یانهکانی خواردنهوه، لهرمهزان و غهیری رهمهزان، بهکراوهیی بمیننهوه، تهنانهت لهشهریعهتی حزبی بهعسی عهلمانیشدا دهبوايه مهشرووبفرۆشهکان . که ئەوسا تهنه غهیری موسلمان دهیتوانی مهشرووب فرۆش بیئت بهلام ئەمڕۆ ریگه بهموسلمانهکانیش دراوه- دوکانهکانیان بهدریژایی رهمهزان دابخستایه. بهلن" ئەوه تیدهگهین کهبهشی زۆری بهپرسان مهشرووبخۆرن بهلام وهکو چۆن ئەوقاف لهمه بیدهنگ بووه دهبوايه لهبارهی مانهوهی مزگهوت بهکراوهیی هیچی نهوتایه.

دیاردیهکی تریش که ئەم سال دهیبینین و ئەوقاف دیسان لیی بی دهنگه کردنهوهی ئەو ژماره زۆری چیشتخانه، ههر شهقامیک یهکیک و دوانی و زیاتر، تو بلیی ئەو ههموو موسافیرو نهخۆشه لهشاردا ههبن؟ ئەگه ههر شهقامیک چیشتخانهیهک و دوان بکرینهوه چ حورمهتیک بو رهمهزان دهمینتهوه؟ سالیکی تریش دهیبین ههموویان کراونهتهوهو بهلافیتیهکی سپی عهورهتیان داپۆشراوهو وهکو ئەمسال هیچ نارهباییهک لهئەوقاف نابیستین.

کوئایین خالیشمان ئەوهیه که پۆلیس و ناسایش لهم ناگادارییهی ئەوقاف ناگادارکراونهتهوه. بهواتایهکی تر ههپهشه لهو نوێژکهراوهی له نیو سهعات زیاتر دواي تهراویح لهمزگهوتدا دهمیننهوه کراوه کهئەوقاف پۆلیس و ناسایشی ناگادار کردۆتهوه بجیتته گیانیا، ئەو کهسهش که مهلاي مزگهوتهکه نییهو وتار بدات دهبیئت خوی بو گرتن ناماده بکات. ئەوقاف ئەو دسهلاتهی هیه ههپهشه بو ئەهلی مزگهوت رهوانه بکات بهلام هیچی بو ناکریت لهئاستی چیشتخانهی کراوه یانهی رازاوهو مهشرووبفرۆشی ریزلیگیراو و رهمهزانی ئیهانهکراو.

ئینجا ئەگه ئەوقاف ههر ئەوهندهی بو ئیسلام لی ههلهکریت ئیتر چ پیوستیهدهکات ههبیئت؟ بویه پیشنیار دهکهه ئەو وهزارهته ئیلاغبکریتهوه بهتایبهتی ئەمڕۆ که کهسایهتیهکی ئیسلامی بهرپرسی یهکهمیتی بهلام ئەوانهی خوار خوی فرمان لهشوینی تر وهردهگرن نهک لهخوی، دیاره وهزیریش بهو رهفتارو بپیارانهی ئەوان رازی نییه هاوسۆزی خۆشم بو ههولهکانی دهردهبم بهلام ناشکرا بووه که ئەو وهزارهته لهجیهانی ئیسلامیدا زیاتر رهمزهیه کهواته نهمانیشی هیچ زیانیکی پی ناگهیهنی.

بی پیشهکی دهستم پیکردو بی کوتایش دواي پیدههینم.